

Zondag 28 oktober 2018, Avondmaalsdienst in de Vredebergkerk
Protestantse Gemeente Oosterbeek-Wolfheze

Welkom

Intochtslied: 275: 1, 3 en 4 (Heer onze Heer, hoe zijt Gij aanwezig)

Bemoediging en groet

vg.   Laten wij ons bemoedigd weten,
              zoals we hier bij elkaar zijn gekomen:
              verenigd in ons verlangen en zoeken
              naar de bron van liefde, goedheid en trouw
              die wij God noemen,
allen: de kracht die ons draagt,
              die onze waarheid kent,
              en die er altijd voor ons is.

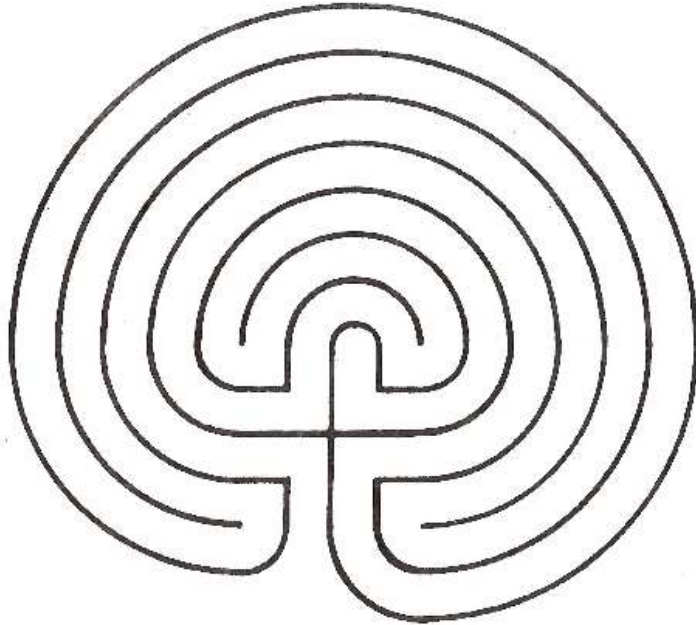
vg.   Vrede van deze God
              voor u en voor de wereld,
              nu en altijd.
allen: Amen

Laten wij bidden:

Goede en barmhartige God,
Op de drempel van de dienst komen wij tot u,
vanuit een wereld waarin het ons goed gaat.
Nooit eerder konden we zoveel ziektes genezen,
nooit eerder was er zoveel welvaart in ons land.
Nooit eerder waren we zo vrij, als in deze eeuw.
En toch bekruipt ons soms het gevoel dat niet goed gaat.
Wanneer het nieuws ons vertelt dat er in Jemen 14 miljoen mensen die ernstig honger lijden
en vrezen voor hun leven,,
wanneer we horen over het smelten van de ijskappen, veel sneller dan we dachten.
Maar ook dichterbij: wanneer we horen dat zoveel mensen leiden onder psychische klachten,
zoveel mensen in de kracht van hun leven burn-out raken.
Wanneer we om ons heen zien gebeuren wat de statistieken ons vertellen, namelijk dat één op
de drie huwelijken strand.
Wanneer we horen dat goede zorginstellingen en ziekenhuizen failliet gaan of dreigen in te
storten door verkeerd management en onmogelijke eisen van verzekeringen en van de
overheid.
God, dan gaat het toch eigenlijk helemaal niet goed?
Daarom zijn we hier, God,
om weer even tot onszelf te komen,
om te ervaren wat echt belangrijk is
en weer vol te stromen met uw levensadem
en misschien wel krachtiger een koers te kiezen in ons leven.
Daarom bidden wij U: ontferm u over ons en over onze wereld,
Amen

Omdat het oplucht om onze zorgen met God te delen,
krijgen we ook weer ruimte om hem te danken voor alles wat goed is.
Daarom zingen we nu: Dank u voor deze nieuwe morgen!

Kindermoment

Hebben jullie gezien wat er op de voorkant van de liturgie staat?

Een doolhof.

Ik heb er voor jullie allemaal één uitgeprint.

Geef maar even door.

Zijn jullie wel eens in een echt doolhof geweest waar je doorheen kunt lopen?

Wat gebeurt er dan? *Dan raak je de weg kwijt.*

Eigenlijk is dit niet een doolhof. Het is een **labyrint**.

In een doolhof raak je de weg kwijt, maar in een labyrint niet.

Eigenlijk is een labyrint niets anders dan een weg die je moet volgen om te zien waar je uit komt.

Bij een doolhof moet je steeds kiezen, ga ik links of rechts.

Maar bij een labyrint stuurt de weg je de goede kant op.

En dan kom je soms op verrassend plaatsen.

Een labyrint kom je ook wel eens tegen in een kerk of in een meditatieruimte. Of in een tuin.

Het is dan de bedoeling dat de mensen de weg van het labyrint volgen. Ze mogen zich dan even laten leiden door de weg.

Veel mensen worden er rustig van, omdat ze dan even al hun gedachten en zorgen kunnen loslaten.

En soms leren ze op de weg van het labyrint iets over zichzelf, of over God.

Maar zo'n labyrint hebben we hier niet. Wij doen het met een labyrint op papier. Daar kun je ook over lopen.

Zullen we eens proberen of we met onze wijsvinger de weg van het labyrint kunnen volgen?

Leg het papier maar eens voor je op de grond, of op je knieën. De volwassenen in de kerk kunnen meedoen op de liturgie.

Waar zou je naar binnen kunnen gaan in het labyrint?

Onderaan.

Probeer maar eens heel rustig de weg te volgen van het labyrint. Waar kwam je uit?

Eigenlijk gaan we vandaag ook op zo'n manier door de kerkdienst.

Jullie gaan straks naar de kindernevendienst,

maar daarna komen jullie terug en vieren we het avondmaal.

En dan mogen jullie de weg volgen van alle mensen die ook naar voren gaan voor een stukje brood.

Ook als het de eerste keer is, zul je merken dat de weg zichzelf wijst.

Maar nu gaan jullie eerst naar de kindernevendienst,

en mogen jullie Hanneke en Mark volgen.

En de tieners mogen mee met Rogier.

< kinderen en tieners gaan naar kindernevendienst en tienergespreksgroep

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

Een korte inleiding, of eigenlijk moet ik zeggen overdenking, aan het begin van de dienst van het woord.

Deze week kwam het centraal bureau voor de statistiek naar buiten met nieuwe cijfers over de religiositeit van Nederlanders. Voor het eerst zegt minder dan de helft van alle Nederlanders tot een religieuze groepering te behoren.

In de dagen na de publicatie van deze cijfers werd er door verschillende journalisten en theologen gereflecteerd op deze cijfers. Kun je religiositeit wel afmeten aan kerkelijke betrokkenheid? Zijn er niet ook buiten de kerk veel mensen die iets hebben met spiritualiteit of die ook geloven in God of in een leven na dit leven geloven.

Eigenlijk zeggen de cijfers weinig over geloven in Nederland. En is het niet zo dat we sinds 2000 ook een groeiende openheid en een toenemende belangstelling zien voor alles wat met geloof en spiritualiteit te maken heeft?

Maar wat de cijfers van het CBS wel zeggen is dat de kerken leeglopen en dat de nieuwe belangstelling voor spiritualiteit niet zomaar aansluit bij wat wij in de kerk doen. En misschien moet ik het zelfs nog scherper formuleren: In een tijd waarin buiten de kerken steeds meer mensen bezig zijn met zingevingsvragen en spiritualiteit, haken er in onze kerken nog steeds mensen af omdat ze zich niet meer aangesproken voelen, omdat ze niet meer geraakt worden door wat er in de kerk gebeurt.

En bij dat laatste punt wil ik vandaag insteken. Want herkennen we dat niet ook in onszelf: dat verlangen om aangeraakt te worden. Het verlangen om midden in dit leven dat zo vol is van herrie, van technologie, van presteren en van geld verdienen, om in dit leven van de 21ste eeuw iets te ervaren dat ons overstijgt, iets van eeuwigheid? En gebeurt dat wel genoeg in onze kerkdiensten? Of ervaren we zelf ook een gemis?

Vandaag wil ik proberen of het lukt op een andere manier en ik wil u vragen of u het met mij wilt proberen. Ik moet u bekennen dat ik het spannend vind, omdat het nieuw is. En u vindt het misschien ook spannend, omdat het niet vertrouwd is. Maar de zojuist geschetste situatie van de kerk in Nederland maakt dat ik mij echt geroepen voel om nieuwe wegen te zoeken, om te pionieren, op hoop van zegen.

Wat gaan we doen? We lezen eerst een Psalm waarin het verlangen wordt uitgesproken om rust te vinden bij God. Daarna komen we bij de evangelielezing een vrouw tegen die al haar liefde aan Jezus geeft. Beide teksten spreken van een overgave aan God, waarbij de controle

uit handen wordt gegeven. Na deze beide lezingen en een korte inleidende tekst geven we ons over aan de muziek die Peter van Praagh voor ons zal spelen op de alt-viool.

Het stuk dat hij zal spelen heet ‘ Blue Ecounter’ en deze compositie zou u kunnen beschouwen als een kathedraal van geluid.

U mag binnenstappen in deze kathedraal, rondkijken, zien wat voor u van betekenis is, u vergapen aan de schoonheid. Waarschijnlijk weet u niet zo goed wat u met deze ruimte aan moet. Zoals een kathedraal van steen en glas, is deze muzikale kathedraal te groot om te bevatten. Je voelt je er tegelijkertijd wel en niet in thuis. Het is vergelijkbaar met de ervaringen van grote mystieke auteurs die leren dat de sterkste Godservaring er niet een is van weten en bevatten, maar vaak een niet-weten en ‘niet meer kunnen bevatten’ impliceert. Daar waar ons gewone denken en kennen op grenzen stuit, daar waar gebruikelijke referentiekaders barsten, daar licht het mysterie op van God, groter dan wij kunnen denken, God boven tijd en eeuwigheid.

Ik wil u uitnodigen om deze weg met mij te volgen, zoals de weg van een labyrint. Langs teksten van verlangen en liefde, door een kathedraal van muziek tot het hart van deze viering, wanneer wij brood en wijn ontvangen, als tekenen van Gods liefde. Dat God ons op deze weg nabij mag zijn. Amen

Dan gaan we nu luisteren naar de eerste schriftlezing. Jenneke Bal is vandaag lector en zij zal lezen van Psalm 62: 6-9. Daarna zingen we van diezelfde psalm het vierde couplet.

Lied 62: 4 (Wees stil mijn ziel)

Marcus 14: 3-9

Lied: 563: 1 op de melodie van lied 686 (de Geest des Heren heeft)

Dan zijn we nu bijna toegekomen aan het muziekstuk “Blue Encounter”. Het gaat in dit stuk om ontmoeting. En misschien wel meer dan een ontmoeting tussen twee mensen, gaat het om de ontmoeting tussen twee werelden: een harde, meedogenloze wereld en een zachte, warme, tedere wereld. Je zou hierin de ontmoeting tussen de materiële wereld waarin wij leven en de niet-materiële werkelijkheid van ons verlangen kunnen horen. De altviool zal in dit stuk soms grof, ongepolijst of ruw klinken en op andere momenten weer zangerig, verbindend en warm. Niet alle geluiden zijn mooi, maar de stemmen hebben elkaar nodig en verlangen naar elkaar. Ditzelfde verlangen komen we tegen in het gebed van Augustinus. Deze tekst is eigenlijk één groot liefdesgedicht, maar niet gericht tot een mens, maar tot God. Luister maar.

Veel te laat heb ik jou lief gekregen
schoonheid wat ben je oud wat ben je nieuw
veel te laat heb ik jou lief gekregen.
Binnen in mij was je, ik was buiten
en ik zocht jou als een ziende blinde
buiten mij, en uitgestort als water
liep ik van jou weg en liep verloren
tussen zoveel schoonheid die niet jij was.
Toen heb jij geroepen en geschreeuwd,
door mijn doofheid ben jij heen gebroken.
Oogverblindend ben jij opgedaagd
om mijn blindheid op de vlucht te jagen.
Geuren deed jij en ik haalde adem,
nog snak ik naar adem en naar jou.

Proeven deed ik jou en sindsdien dorst ik,
honger ik naar jou. Mij, lichtgeraakte,
heb jij doen ontbranden. En nu brand ik
lichterlaaie naar jou toe, om vrede.

Peter van Praagh speelt “Blue Encounter” van Joep Franssens

Donkere en lichte stemmen.

Ze bestaan niet zonder elkaar.

Zoals het leven ook niet is zonder donker en licht.

Aan het begin van de dienst deelden we al de blijde mededeling over de geboorte van Job van Ark.

Nu moet ik u verzoeken om te gaan staan voor een bericht van een overlijden van iemand uit ons midden.

Op vrijdag 26 oktober is overleden Mevr. Dinie Lenselink - Haneveld. Mevrouw Lenselink woonde op de Heelsumseweg 11 in Wolfheze. Het afgelopen weekend had ze haar 84ste verjaardag gevierd en een paar dagen later stierf ze.

Mevrouw Lenselink is thuis opgebaard. U bent daar welkom om afscheid te nemen.

Aanstaande donderdag zal de begrafenis plaatsvinden op het terrein van Pro Persona, na een dienst in de opstandingskerk. Het tijdstip zal later worden bekendgemaakt.

Familie van mw. Lenselink is hier aanwezig om een kaarsje aan te steken aan het vuur van de paaskaars. Wanneer zij het kaarsje brengen naar het gedachtenispaneel, zingen wij Psalm 139 vers 1.

Laten we danken en bidden:

Eeuwige God, bron van goedheid en leven,
wij danken u dat wij mogen leven van uw liefde
en dat u ons soms verrassend nabij bent.

Wij danken u voor de geboorte van Job van Ark
en bidden hem uw zegen toe.

Wij danken u voor het leven van Gerdine Lenselink – Haneveld,
voor wie zij was en wat zij heeft betekend voor haar familie en vrienden. Voor hen bidden wij
nu om kracht en troost.

Wij bidden u om uw tastbare aanwezigheid,

om bescherming, om erkenning

voor alle mensen die het moeilijk hebben:

jonge mensen die geen toekomst voor ogen hebben

arme mensen die moeten vechten om te overleven,

mensen die vervolgd of bedreigd worden vanwege hun ras, hun geloof, hun geaardheid of
politieke mening,

mensen die terecht zijn gekomen op een weg die niet past,

mensen die lijden aan een ziekte,

of meelijden met een ander,

mensen met verdriet.

God, help ons om er te zijn voor de ander

en troost ons door de aanwezigheid van die ander.

Verbind ons met uw liefde,

in Jezus naam. Amen.

Collecte

Lied 388: 1, 3 en 4 (Voor ieder van ons een plaats aan de tafel)

Nodiging:

Voor allen die hongeren naar Gods liefde, voor allen die dorsten naar gerechtigheid zijn er de tekenen van brood en wijn om met elkaar te delen. Wees welkom om mee te bidden en te zingen en deze tekenen te ontvangen als voedsel voor de ziel.

Wij wensen elkaar vrede

vg: Laten wij de Heer onze God dankzeggen
want Hij verdient onze dank.

allen: Goede God, wij danken U

vg: U hebt ons de aarde gegeven,
met alles wat daar op groeit en leeft.
U hebt uw naam aan ons bekend gemaakt:
Ik ben die ik ben, ik blijf je trouw.

allen: Dank U dat u met ons mee gaat, een leven lang.

vg: Wij gedenken Jezus, uw Zoon, de Geliefde
gezicht van de Vader. betrouwbaar als geen.
Die u met ons deelde, verhalen van vrede,
die mensen opnieuw een naam gaf, deed leven,-
die anderen voedde met licht en genade,
en even vasthoudend als U, hen omarmde.
Die alleen uit liefde zichzelf kon verliezen,
hij leed aan het onrecht en brak aan de mensen,
een nacht van verraad.
Maar u liet hem niet los,
als licht van uw schepping hebt U Hem geroepen -
de nacht kwam ten einde voor hem en voor goed.

allen: Wij danken U, dat Hij ons leven brengt bij U!

vg: Hij is voor ons het teken van uw oneindige liefde,
steeds weer wanneer wij gedenken.
hoe hij, op de avond voor zijn dood,
het brood nam en God dankte,
hoe hij het brood brak en deelde met Zijn vrienden
en sprak: "Kijk, dit is mijn lichaam, ik geef het voor jullie.
Houd deze maaltijd steeds opnieuw om aan mij te blijven denken".
En hoe hij na het eten de beker nam
en deed die rondgaan met de woorden:
"Drink allen hieruit, deze beker is het teken van Gods verbond:
geen donkere macht en zelfs niet de dood
kan ons scheiden van de liefde van God".

allen: In brood en wijn is Hij bij ons, maakt hij ons tot één lichaam
totdat Zijn koninkrijk aanbreekt.

vg: Zend, o God, Uw Heilige Geest in ons midden,

zodat wij eten en drinken in Uw Geest.
U komt alle eer toe, U alle heerlijkheid
door Jezus Christus Uw zoon,
die ons heeft leren bidden:
allen: Onze Vader...

Wij zullen eerst gaan langs de mensen die moeilijk ter been zijn.
Daarna bent u allen welkom, want alle dingen zijn gereed.

Delen van brood en wijn waarbij gezegd wordt: brood uit de hemel.

Tijdens het delen van brood en wijn zingen we liederen uit Taizé:

Lied 568a (herhalend)
Ubi caritas et amor,
ubi caritas Deus ibi est

Daar waar zorgzaamheid en liefde is
daar is God

Lied 103^c (herhalend)
Bless the Lord my soul'
and bless Gods holy name
bless the lord my soul
who leads me into life.

Prijs de Heer mijn ziel
en prijs zijn heil'ge naam.
Prijs de Heer mijn ziel
die mij het leven geeft.

Dankgebed

Gij draagt en voedt de wereld
dag aan dag,
en dieper dan wij durven vermoeden,
zijt Gij aanwezig,
overal waar wij gaan.
Wij danken U voor die aanwezigheid,
die zo verborgen en kwetsbaar,
zo trouw en daadwerkelijk is.
Wij geloven daarin en wij leven van U,
zoals wij leven van het brood,
zoals wij hongeren en dorsten naar gerechtigheid.
Amen.

Slotlied: 418: 1 en 2 (God schenk ons de kracht).

Zegen

De genade van onze Heer Jezus Christus
en de liefde van God
en de gemeenschap van de heilige Geest
zij met u allen.